

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємства

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор університету
_____ В. Ісаєнко
« ____ » _____ 2018 р.

Система менеджменту якості

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«Державне та регіональне управління»

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Освітньо-професійна програма: «Менеджмент організацій і адміністрування
(за видами економічної діяльності)»

Освітньо-професійна програма: «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

Курс – 3

Семестр – 5

Аудиторні заняття – 34

Екзамен – 5 семестр

Самостійна робота – 56

Усього (годин/кредитів ECTS) – 90/3,0

Індекс НБ-6-073/16-2.1.6

СМЯ НАУ НП 11.02.03-01-2018

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Державне та регіональне управління»	Шифр документа	СМЯ НАУ РНП 11.02.03-01-2018
		стор. 2 із 7	

Навчальну програму дисципліни «Державне та регіональне управління», розроблено на основі освітньо-професійної програми, навчального плану № НБ-6-073/16 підготовки фахівців освітнього ступеня «Бакалавр», спеціальності 073 «Менеджмент», освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)» та освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» та відповідних нормативних документів.

Навчальну програму розробили:

професор кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності підприємств _____ Т. Іванова

асистент кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності підприємств _____ Ю. Тишко

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 073 «Менеджмент», освітньо-професійна програми «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)» та освітньо-професійна програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» – кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств, протокол № __ від «__» _____ 2018 р.

Завідувач кафедри _____ О. Ільєнко

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради ФЕБА, протокол № __ від «__» _____ 2018 р.

Голова НМРР _____ А.Тофанчук

УЗГОДЖЕНО

В.о. декана

_____ С.Петровська

«__» _____ 2018 р

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	<p>Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Державне та регіональне управління»</p>	Шифр документу	СМЯ НАУ РНП 11.02.03-01-2018
		стор. 3 із 7	

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальну програму навчальної дисципліни «Державне та регіональне управління» розроблено на основі «Методичних вказівок до розроблення та оформлення навчальної та робочої навчальної програм дисциплін», введених в дію розпорядженням від 16.06.2015р. №37/роз.

Дана дисципліна є теоретичною основою знань та вмінь, що формують сучасне економічне мислення фахівця в області управління.

Метою викладання дисципліни є дослідження сучасних закономірностей управління на державному та регіональному рівнях.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- формування цілісного уявлення про місце та значення державного та регіонального управління в сучасному суспільстві;
- формування, поглиблення і систематизація знань про основні поняття теорії державного та регіонального управління;
- розширення знань про закономірності, тенденції і основні принципи розвитку державного та регіонального управління;
- розвиток, поглиблення і систематизація уявлень та знань про організацію діяльності і виконання функцій державного та регіонального управління України при реалізації державно-владних відносин в системі вертикальних та горизонтальних управлінських зв'язків.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- теоретико-методологічні засади формування загальнодержавної та регіональної політики,
- закономірності управління на державному та регіональному рівнях;
- напрями вдосконалення управління національним та регіональним розвитком;
- методичні та організаційні основи управління розвитком суспільства;

Вміти:

- самостійно розробляти моделі системи державного та регіонального управління;
- самостійно проводити дослідження механізмів реалізації регіональної політики держави;
- самостійно проводити дослідження щодо реформування системи державного та регіонального управління відповідно до стандартів, прийнятих в країнах розвиненої демократії.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля, а саме:

- навчального модуля №1 «Державне та регіональне управління», який є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчального плану, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Навчальна дисципліна «Державне та регіональне управління» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Управління персоналом», «Фінансовий менеджмент» та є базою для вивчення таких дисциплін, як: «Стратегічне управління корпораціями», «Управлінське консультування» та інших.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1 Модуль № 1 «Державне та регіональне управління»

Тема 2.1.1. Державне управління як суспільне явище.

Основи теорії державного та регіонального управління. Становлення державного управління в Україні як виду суспільної діяльності, галузі наук та освітньої галузі. Державне та регіональне

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Державне та регіональне управління»	Шифр документа	СМЯ НАУ РНП 11.02.03-01-2018
		стор. 4 із 7	

управління: основні поняття, мета та завдання. Функції, принципи, ознаки управління. Основні теорії державного управління. Підходи до управління з точки зору різних наукових шкіл

Тема 2.1.2. Державна влада та державне управління. Моделі державного управління: світовий досвід

Держава як суб'єкт управління суспільними процесами. Державна влада та державне управління. Сутність сучасної держави. Функції, принципи держави. Основні проблеми реалізації функцій державного управління. Поняття та класифікація методів державного управління. Сутнісні характеристики (риси) організаційної структури державного управління. Основи побудови організаційної структури державного управління. Американська система державного управління. Європейська модель державного управління. Японське державне управління. Основні підходи та моделі креативного державного управління. Системний, ситуаційний та синергетичний підходи державного управління. Новітніх підходів сучасного управління суспільним розвитком: інформаційно-інноваційний; корпоративний; соціальний; нове державне управління. Комунікативна модель державного управління. Базові моделі з точки зору наукового обґрунтованого управління в соціальних системах: модель циклу управління, модель соціального управління

Тема 2.1.3. Державна політика регіонального розвитку в Україні. Європейський досвід регулювання політики регіонального розвитку.

Державна політика регіонального розвитку в Україні. Державна регіональна політика та регіональний розвиток. Європейські засади регулювання політики регіонального розвитку. Фінансове забезпечення регіонального розвитку. Понятійно-категоріальне визначення поняття «регіону», «регіональної політики». Регулювання політики регіонального розвитку відповідно до принципів Європейської регіональної політики: досвід країн ЄС.

Тема 2.1.4. Інституційно-правові засади регіонального розвитку.

Організаційно-правові засади регіонального управління в Україні. Інституційне забезпечення регіонального управління.

Тема 2.1.5. Державне управління в окремих сферах життєдіяльності суспільства.

Державне управління в окремих сферах суспільного розвитку. Державне управління в соціальній сфері. Державне управління в адміністративно-політичній сфері. Державне управління у соціально-культурній сфері.

Тема 2.1.6. Центральні органи державного управління.

Система центральних органів виконавчої влади. Структура та порядок формування Кабінету Міністрів України. Урядові комітети. Централізація і децентралізація в структурній організації державного управління.

Тема 2.1.7. Організація місцевого самоврядування. Місце та роль місцевого самоврядування у публічному управлінні України. Світовий досвід організації місцевого самоврядування та регіонального самоврядування.

Поняття, принципи діяльності, функції та повноваження місцевого самоврядування. Правові засади органів місцевого самоврядування в Україні. Система місцевого самоврядування в Україні. Особливості здійснення місцевого самоврядування в м. Києві. Організація діяльності органів самоорганізації населення в Україні. Матеріальна та фінансова основа місцевого самоврядування. Сучасні моделі та концепції місцевого самоврядування. Світовий досвід організації місцевого та регіонального самоврядування. Європейські орієнтири врядування на регіональному рівні. Досвід реформування та перспективи створення сучасних систем врядування.

Тема 2.1.8. Підготовка та прийняття управлінських рішень в державному та регіональному управлінні.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Державне та регіональне управління»	Шифр документа	СМЯ НАУ РНП 11.02.03-01-2018
		стор. 5 із 7	

Поняття управлінських рішень державного рівня. Базові концепції, теорії та ідеї щодо прийняття управлінських рішень. Класифікація управлінських рішень державного рівня. Прийняття управлінських рішень в контексті удосконалення процесу державного та регіонального управління.

Тема 2.1.9. Ефективність державного та регіонального управління. Контроль у сфері виконавчої влади на державному і регіональному рівнях.

Поняття ефективності в управлінні. Типологія та критерії вимірювання ефективності управління. Діяльність міжнародних організацій з підвищення ефективності державного управління у країнах Європи. Загальна характеристика та принципи реалізації функції контролю. Світові стандарти системи контролю. Розвиток системи контролю у сфері державного та регіонального управління в Україні.

Тема 2.1.10. Основні засади адміністративно-територіальної реформи в Україні Адміністративно-територіальна реформа провідних країн світу як механізм ефективного державного та регіонального управління.

Адміністративно-територіальна реформа. Концептуальні засади проведення адміністративно-територіальної реформи в Україні. Зарубіжний досвід і європейські стандарти як орієнтири при вирішенні завдань адміністративно-територіальної реформи

Тема 2.1.11. Взаємодія державного управління і місцевого самоврядування в контексті реформування владних відносин.

Особливості та актуальні завдання реформування публічних органів влади на сучасному етапі. Упорядкування повноважень між місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

3.1. Основні рекомендовані джерела

3.1.1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. – Х. : Фоліо, 1998. – 48 с.

3.1.2. Законодавство України про місцеве самоврядування: зб. законодав. актів: за станом на 5 листопада 2014 р. // Верх. Рада України. – Офіц. Вид. – К.: Парлам. Вид-во, 2014.

3.1.3. Про стратегію сталого розвитку «Україна - 2020» [Електронний режим] / Указ Президента України – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.

3.1.4. Авер'янов В.Б. Державне управління: проблеми адміністративно-правової теорії та практики / В.Б. Авер'янов. – К. : Факт, 2003. – 384 с.

3.1.5. Бакуменко В.Д. Державне управління: основи теорії, історія та практика: навчальний посібник/ В.Д. Бакуменко [та ін.] - Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2009. – 394 с.

3.1.6. Бакуменко В. Д. Державно-управлінські рішення : навчальний посібник / В. Д. Бакуменко // - К. : ВПЦ АМУ, 2011. – 444 с.

3.1.7. Круш П.В. Регіональне управління: навч. посіб. / П.В. Круш, О.О. Кожем'яченко. – К.: ЦУЛ, 2007. – 248 с.

3.1.8. Мельник А.Ф. Державне управління: підручник / А.Ф.Мельник, О.Ю. Оболенський. – К.: Знання, 2009. – 582с.

3.1.9. Євтушенко В. А. Державне та регіональне управління: навч. посібник. / В.А. Євтушенко, Г. В. Євтушенко– Х.: ХНУ, 2012. – 215 с.

3.1.10. Регіональне управління : підручник / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. – К. : НАДУ, 2014. – 512 с.

3.1.11. Васильєва О. І. Регіональне управління в умовах реформування владних відносин : монографія / О. І. Васильєва. - Донецьк : Юго-Восток, 2009. - 436 с.

	<p>Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Державне та регіональне управління»</p>	Шифр документу	СМЯ НАУ РНП 11.02.03-01-2018
		стор. 6 із 7	

3.2 Додаткові рекомендовані джерела

- 3.2.1. Бакуменко В.Д. Підходи та моделі креативного державного управління: Монографія/ В.Д. Бакуменко, О.М. Руденко – К.: АМУ, 2014. – 228 с.
- 3.2.2. Іванова Т.В. Управління підприємством на регіональному рівні / Т.В. Іванова Науковий вісник Академії муніципального управління: Збірник наукових праць Серія «Економіка» випуск 8/2010 – К.: Академія муніципального управління, ВПЦ АМУ. – 2010 р. С. 42-47.
- 3.2.3. Іванова Т.В. Державне управління сталим екологічним розвитком України та її регіонів в системі раціонального природокористування: теорія, методологія, перспективні напрями: Монографія/ Т.В. Іванова - К.: ВПЦ АМУ, 2011. – 405 с.
- 3.2.3. Іванова Т.В. Шляхи формування та розвитку самодостатніх суб'єктів муніципального руху: європейські виміри та орієнтири/ Т.В. Іванова [та ін.] - Миколаїв: Ємельянова Т.В., 2013. – 352 с.
- 3.2.4. Іванова Т.В. Управління розвитком міста: навчальний посібник. / Т.В. Іванова [та ін.] - К.: Вид-во НАДУ, 2006.–389 с.
- 3.2.5. Іванова Т.В. Державна політика / Іванова Т.В. [та ін.] - К. : НАДУ, 2014. – 448 с.
- 3.2.5. Іванова Т.В. Адміністративно-територіальний устрій країн Європейського Союзу : навч. посібник / Іванова Т.В. [та ін.] - К. : НАДУ, 2015. – 628 с.
- 3.2.6. Вакуленко В.М. Основи регіонального управління в Україні : підруч. // авт.-упоряд. : В. М. Вакуленко, М. К. Орлатий [та ін.] - К. : НАДУ, 2012. - 576 с.
- 3.2.7. Ковбасюк Ю.В. Державна політика : підруч. Ю. В. Ковбасюк, К. О. Ващенко [та ін.]. – К. : НАДУ, 2014. – 448 с.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Державне та регіональне управління»	Шифр документу	СМЯ НАУ РНП 11.02.03-01-2018
		стор. 7 із 7	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				